

KORRALDUS

6. veebruar 2026 nr 1-17/26/131

Eesti riiklik GNSS satelliitandmete keskus ESTPOS GNSS-tugijaamadest reaalajas edastatava info ehk RTCM striimide teenuse testperiood

Korraldus kehtestatakse ruumiandmete seaduse § 36 lõike 1, Majandus- ja tööstusministri 14.08.2025 määruse nr 22 „Maa- ja Ruumiameti põhimäärus“ § 6 punktide 5 ja 10, § 7 punkti 12, § 9 lõike 1 punktide 4 ja 10 ning lõike 2, § 13 lõike 2 alusel.

Maa- ja Ruumiamet kogub ja töötleb riikliku GNSS satelliitandmete keskuse ESTPOS andmeid oma põhimäärusest tulenevate ülesannete täitmiseks. ESTPOS võrku kuulub 40 GNSS-tugijaama, mis katavad ühtlaselt Eestimaa territooriumi. Tugijaamade toel kogutavad ruumiandmed (RINEX andmed) on kõigile osapooltele avaandmetena kasutatavad, mis pakuvad tuge asukohapõhiste teenustele. ESTPOS infrastruktuur võimaldab pakkuda reaalajas edastatava info teenust (RTCM). Teenused on kõrge kvaliteediga, ühiskonnal on huvi seda kasutada ja riigil on mõistlik leida lahendus selle võimaldamiseks. Kooskõlas „Eesti 2035“ riigi pikaajalise arengustrateegiaga, et suurenda inimeste ruumipädevust läbi kvaliteetsete ruumiandmete ja nutikate teenuste, et koguda ettepanekuid ja tagasisidet riikliku GNSS satelliitandmete keskuse ESTPOS edasiarendamise ja laiemal kasutamise suhtes ning testimaks RTCM striimide teenuse võimekust, täpsust ja kvaliteeti tuleb veenduda, et teenuse osutamine ei mõjuta ESTPOS-i loomise aluseks olnud avalike teenuste täitmist, täpsustada teenuse potentsiaalsed kasutuslood, hinnata teenuse avamise mõju turul tegutsevatele eraõiguslike tugijaamade võrkude haldajatele ja teenuse kasutajatele:

1. Teha testperioodiks kuni 31.08.2026 kättesaadavaks Eesti riiklik GNSS satelliitandmete keskus ESTPOS GNSS-tugijaamadest reaalajas edastatava info ehk RTCM striimide teenus.
2. Kinnitan testperioodiks ESTPOS teenuse kasutamise lepingu ja kasutamistingimused (lisa 1).
3. Korraldus tehakse teatavaks Eesti Geodeetide Ühingule, Põllumeeste ühistule KEVILI, GeoNovus Eesti OÜ-le, Hades-Invest OÜ-le, MACHINE OÜ-le, THEK Tehnika OÜ-le ja Osahingule I.V.A. Leon ning avaldatakse Maa- ja Ruumiameti Geoportaalil.

Käesoleva korralduse peale on võimalik esitada vaie Maa- ja Ruumiametile haldusmenetluse seaduses sätestatud tähtajal, tingimustel ja korras või kaebus halduskohtule halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud tähtajal, tingimustel ja korras.

(allkirjastatud digitaalselt)
Kati Tamtik
peadirektor

Lisa: ESTPOS teenuse kasutamise leping ja kasutamistingimused
ESTPOS teenuse kasutamise leping

1. Lepingu objekt

- 1.1. Käesoleva lepinguga (edaspidi *leping*) annab **Maa- ja Ruumiamet** (edaspidi *Amet*), registrikoodiga 70003098, asukohaga Mustamäe tee 51, 10621 Tallinn, **kasutajale** riikliku satelliitandmete keskuse ESTPOS (edaspidi ESTPOS) teenuse kasutusõiguse testperioodil kuni 31.08.2026. Maa- ja Ruumiamet ja kasutaja eraldi ja koos edaspidi nimetatud pool ja pooled.
- 1.2. Lepingus kasutatakse mõisteid järgmises tähenduses:
- *ESTPOS teenus* – GNSS-tugijaamadest reaajas edastatava info ehk RTCM striimide teenus;
 - *Kasutusõigus* – kasutajanimi ja salasõna, mis on lepingu sõlminud kasutajale vajalikud ESTPOS teenuse kasutamiseks ja kasutajaportaali sisenemiseks;
 - *kasutaja* – isik, kellele antakse lepingu allkirjastamisega ESTPOS teenuse kasutusõigus;
 - *kolmas isik* - iga lepingus nimetamata isik, kellele lepingu täitmine ei tekita õigusi ega kohustusi käesoleva lepingu poolte suhtes.
- 1.3. Lepinguga annab Amet kasutajale ESTPOS teenuse kasutusõiguse tasuta kuni 31.08.2026. ESTPOS teenuse kasutusõigus antakse üksnes lepingus määratud tingimustel ja tähtjaks. Kasutajal ei ole õigust anda ESTPOS teenuse kasutusõigust kolmandatele isikutele.
- 1.4. ESTPOS teenuse kasutusõiguse saamiseks registreerib kasutaja end läbi ESTPOS kasutajaportaali, sisestades sinna registreerimiseks ning lepingu sõlmimiseks vajalikud andmed (nimi, ettevõtte nimi, e-posti aadress, kasutajanimi, salasõna, registrikood/isikukood).
- 1.5. Kasutusõiguse saamiseks saadab kasutaja ühepoolset digitaalselt allkirjastatud lepingu registreerimiseks Ameti e-posti aadressile maaruum@maaruum.ee, lisades lepingule järgmised andmed: kasutaja nimi, registrikood/isikukood, kontaktandmed s.h. e-posti aadress, juriidilise isiku puhul esindaja nimi. Juhul, kui kasutaja allkirjastab lepingu käsitsi, siis toimetab kasutaja lepingu paberkandjal Ameti aadressile Mustamäe tee 51, 10621 Tallinn, lisades juurde käesolevas punktis nimetatud andmed.
- 1.6. Lepingu sõlmimise järgselt Amet aktiveerib kasutaja kasutusõiguse vastavalt lepingu punktile 3.2., mis tagab ESTPOS teenuse kasutusõiguse vastavalt lepingule.

2. Poolte õigused ja kohustused

2.1. Amet on kohustatud:

- 2.1.1. aktiveerima kasutusõiguse, vastavalt lepingu punktile 3, kui kasutaja poolt on nõuetekohaselt täidetud lepingu punktid 1.5 ja 1.6.;
- 2.1.2. tegema elektrooniliselt kättesaadavaks ESTPOS teenuse lepingu sõlminud ja registreeritud kasutajale vastavalt lepingule ja ESTPOS teenuse kasutamistingimustele (lisa 1);
- 2.1.3. registreerima kasutaja poolt e-posti aadressile estpos@maaruum.ee saadetud teated ESTPOS teenuse võimalike probleemide kohta ning kõrvaldama probleemid, kui need on Ameti kontrolli all ja seotud ESTPOS süsteemi toimimise vigadega 5 (viie) tööpäeva jooksul. Kui probleemid on seotud Keskkonnaministeeriumi Infotehnoloogiakeskuse (KEMIT) serveri toimimisega ja on KEMIT-i kontrolli all, siis on Amet kohustatud edastama probleemid 5 (viie) tööpäeva jooksul KEMIT-ile. Kui tuvastatud probleem ei ole Ameti ega KEMIT-i kontrolli all, peab Amet kasutajat sellest informeerima e-maili teel hiljemalt 10 (kümne) tööpäeva jooksul kasutajalt teate saamisest. Kasutaja poolt laekunud ESTPOS teenuse võimalike probleemide sisulise hindamise õigus on Ametil. Amet ei vastuta lepingu raames temast mitte sõltuvate probleemide lahendamise eest;

- 2.1.4. teavitama lepingu sõlminud ja registreeritud kasutajat e-posti teel juhul, kui Ametini on jõudnud informatsioon ESTPOS süsteemis tekkinud vigade kohta, mis võivad mõjutada ESTPOS teenuse toimimist;
- 2.1.5. teavitama kasutajat kõikidest plaanilistest ESTPOS süsteemi töökatkestustest e-posti teel vähemalt 3 (kolm) tööpäeva enne katkestust.
- 2.2. Ametil on õigus:
 - 2.2.1. peatada asjaolude kontrollimise ajaks viivitamatult kasutaja kasutusõigus, kui on alust arvata, et kasutusõigust on teostatud mittesihipäraselt või on jäetud täitmata lepingus sätestatud kohustus(ed) või kui on alust arvata, et kasutusõigust kasutatakse tegevustes, mis võib mõjutada või ohustada riigikaitset, avalikku korda või rahvusvahelisi suhteid. Teavituse kasutusõiguse peatamise kohta saadab Amet viivitamata kasutaja e-posti aadressile;
 - 2.2.2. peatada kasutusõiguse edastamine ja teostamine või leping üles öelda, kui on tõendatud, et kasutaja on lepingut oluliselt rikkunud;
 - 2.2.3. muuta ESTPOS teenuse kasutamistingimusi ühepoolset (lisa 1). Amet teavitab ESTPOS teenuse kasutamistingimuste muudatustest kasutajat e-posti teel vähemalt 3 (kolm) tööpäeva ette enne nende jõustumist;
 - 2.2.4. täiendada või muuta pakutavat ESTPOS teenust teavitades sellest kasutajat e-posti teel vähemalt 3 (kolm) tööpäeva enne nende jõustumist.
 - 2.2.5. Ametil on õigus edastada kasutaja e-posti aadressile ESTPOS teenuse kasutamisega seotud küsitlusi kogu lepingu kehtivusperioodi vältel ning kuni 2 kuu jooksul pärast lepingu lõppemist.
- 2.3. Kasutaja on kohustatud:
 - 2.3.1. tagama, et talle lepingu täitmise raames edastatud kasutusõigust ei tehta teatavaks ning ei edastata kolmandatele isikutele. Viivitamatult teavitama Ametit, kui kasutusõigus on sattunud kolmanda isiku kätte ning taotlema Ametilt uue kasutusõiguse;
 - 2.3.2. tagama, et talle lepingu täitmise raames edastatud kasutusõigust ei kasutata üheaegselt mitme kasutaja poolt;
 - 2.3.3. kasutama ESTPOS teenust vastavalt kasutamistingimustele (lisa 1) ja neid mitte rikkuda;
 - 2.3.4. teavitama oma kontaktandmete muutusest Ametit kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis hiljemalt 2 nädala jooksul arvates nende muutumisest.
- 2.4. Kasutajal on õigus:
 - 2.4.1. teavitada Ametit probleemidest ESTPOS teenuse kasutamisega lepingu kehtivuse perioodil lepingus sätestatud tingimustel ning teha ettepanekuid ESTPOS teenuse suhtes.
- 2.5. Kasutaja peab ESTPOS teenuse kasutamisel arvestama asjaoluga, et andmetes võib esineda vigu ja ebatäpsusi.
- 2.6. Kasutaja on teadlik, et ESTPOS teenuse kasutamine lepingu kehtivusaja jooksul, testperioodil ei loo kasutajale õiguspärast ootust teenuse sama sisuga jätkamiseks, punktis 1.3. nimetatud tähtaja lõppemisel.

3. Kasutusõiguse aktiveerimine ja edastamine

- 3.1. Ameti kontaktisik lepingu täitmisel on ruumiandmete ja maakatastri teenistuse geodeesia ja kaugseire osakonna nõunik Jaanus Metsar e-post: jaanus.metsar@maaruum.ee.
- 3.2. Amet aktiveerib kasutaja kasutusõiguse peale lepingu jõustumist vastavalt lepingu punktile 5.1. ning peale punktis 1.5. nimetatud kasutaja registreerimist 5 (viie) tööpäeva jooksul.
- 3.3. Kasutusõiguse parooli kaotamisel või selle unustamisel saadab Amet uue parooli 5 (viie) tööpäeva jooksul arvates kasutaja poolt Ameti kontaktisikule kirjalikus või kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis saadetud taotluse kättesaamist.

- 3.4.Kasutaja kasutusõigus ESTPOS teenuse kasutamisel kaotab kehtivuse punktis 1.3. nimetatud tähtaja saabumisel.
- 3.5.Kõik lepinguga seotud teated edastatakse Ameti poolt kasutajale tema poolt lepingu punktis 1.5. nimetatud e-posti aadressile. Kontaktandmete muutusest on pool kohustatud viivitamatult informeerima teist poolt ja sellist muudatust ei käsitleta lepingu muudatusena. Kuni kontaktandmete muutusest teavitamiseni loetakse teade nõuetekohaselt edastatuks, kui see on saadetud poolele lepingus sätestatud kontaktandmetel.

4. Vääramatu jõud

- 4.1.Lepingust tulenevate kohustuste mittetäitmist või mittenõuetekohast täitmist ei loeta lepingu rikkumiseks, kui see on põhjustatud ettenägematutest ja poolte tahtest sõltumatutest asjaoludest – vääramatu jõust. Vääramatu jõu sisustamisel lähtuvad pooled võlaõigusseaduse § 103 lõikest 2.
- 4.2.Lepingulisi kohustusi võib pikendada perioodi võrra, mil kehtis vääramatu jõu mõju, mistõttu ei olnud võimalik lepinguliste kohustuste täitmine. Selleks peavad pooled kirjalikult leppima kokku ajas, mida nad vajavad oma lepinguliste kohustuste täielikuks täitmiseks.
- 4.3.Pool, keda vääramatu jõu mõju takistab oma kohustusi täitmast, peab kirjalikult või kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis teist poolt selle perioodi algusest ning lõpust teavitama vähemalt 3 (kolme) tööpäeva jooksul alates hetkest, mil ta sai teadlikuks vääramatu jõu mõju algusest või lõpust.

5. Lepingu kehtivus

- 5.1.Leping jõustub kasutaja poolt allkirjastatud nõuetekohase lepingu registreerimisega Ameti dokumendihaldussüsteemis ning kehtib vastavalt lepingu punktis 1.3.nimetatud tähtajani. Leping allkirjastatakse ainult kasutaja poolt ja see ei vaja kehtimiseks Ameti esindaja allkirja. Kasutaja poolt kirjutab lepingule alla selleks seadusest tulenevat volitust omav isik või volikirjaga volitatud isik. Viimane lisab lepinguga kaasa volituse koopia.
- 5.2.Pooltel on õigus leping üles öelda, teatades sellest teisele poolele ette vähemalt 20 kalendripäeva.
- 5.3.Poolel on õigus leping etteteatamistähtaega järgimata üles öelda, kui teine pool rikub oluliselt mõnda lepingus sätestatud kohustust.

6. Muud sätted

- 6.1.Juhul kui pool ühineb, jaguneb või kujundatakse ümber, lähevad lepingust tulenevad õigused ja kohustused üle poole õigusjärglasele.
- 6.2.Lepingu mistahes muudatused, parandused või täiendused tuleb vormistada kirjalikult ning need muutuvad lepingu lahutamatuks osaks.

7. Vastutus

- 7.1.Amet ei ole vastutav lepingu täitmisel kasutaja mistahes tehniliste probleemide eest, mis on põhjustatud kasutaja GNSS-vastuvõtja, arvutivõrgu, internetiühenduse või kasutaja poolt kasutatud riist- ja tarkvara puudulikust toimimisest.
- 7.2.Amet ei vastuta ESTPOS teenuse häiretest või katkestustest tulenevate otseste või kaudsete kahjude või muude tagajärgede eest.
- 7.3.Amet ei taga lepingu raames kasutaja sisulist nõustamist ESTPOS teenuse kasutamisel.
- 7.4.Amet ei võta endale vastutust kasutaja poolt ESTPOS teenuse oskamatu kasutamisega kaasnenud vigade eest. Amet ei ole vastutav kasutaja ega ühegi kolmanda isiku ees saamata jäänud tulu või kaudse, juhusliku või mis tahes kaotuse või kahju eest, mis tuleneb ESTPOS teenuse kasutamisest või võimatusest ESTPOS teenust kasutada.

7.5. Pooled vastutavad selle eest, et lepingu täitmisel ei rikutaks teiste isikute õigusi nagu patent, kaubamärk, kasulik mudel, autoriõigus jne ning õigusaktidega kehtestatud andmekaitse nõudeid.

8. Lõppsätted

8.1. Lepingust ja selle täitmisest tulenevad vaidlused lahendatakse läbirääkimiste teel. Pooled kohustuvad võtma kohaseid meetmeid, et lahendada kõik lepingust ja selle täitmisest tulenevad vaidlused läbirääkimiste teel, seejuures kahjustamata teise poole lepingulisi ning seaduslikke õigusi ja huve. Kokkuleppe mittesaavutamisel lahendatakse vaidlused kohtus.

8.2. Lepingu sõlmimise hetkel on lepingul järgmised lisad:

8.2.1. lisa 1 – ESTPOS teenuse kasutamistingimused testperioodil, kuni 31.08.2026.

9. Kasutaja kinnitus

Kasutaja vastutab tema poolt esitatud andmete õigsuse ja ajakohasuse eest. Lepingu allkirjastamisega kinnitab kasutaja esindaja volituse olemasolu esindada kasutajat lepingu allkirjastamisel. Kasutaja poolt antud volituse õigsuse ning ajakohasuse eest vastutab Kasutaja.

Kasutaja kinnitab, et on tutvunud lepingu ning ESTPOS teenuse kasutamistingimustega ning nõustub nendega.

(allkirjastatud digitaalselt)

Kasutaja

Paberkujul allkirjastades tuleb allkirjastada kõik lepingu lehed.

/Juriidilise isiku puhul nimi ja registrikood, esindaja nimi ja esindusõigus ja e-posti aadress; eraisiku puhul ees- ja perekonnanimi, isikukood ning e-posti aadress või selle puudumisel postiaadress/

/Kuupäev/

/Kasutaja esindava isiku allkiri/

Lisa 1

ESTPOS teenuse kasutamise lepingu juurde

ESTPOS teenuse kasutamistingimused, testperioodil kuni 31.08.2026

1. Üldtingimused

- 1.1. ESTPOS teenuse kasutamistingimused (edaspidi tingimused) kehtestavad ESTPOS teenuse kasutamise korra, mis võimaldab kasutajal interneti kaudu kasutada elektrooniliselt ESTPOS teenust.
- 1.2. Amet annab ja kasutaja võtab vastu ESTPOS tugijaamade võrgu (edaspidi ESTPOS) teenuse täpsustatud formaadis.
- 1.3. ESTPOS teenus on GNSS-tugijaamadest reaalajas edastatava info ehk RTCM striimide teenus.
- 1.4. ESTPOS teenus tagab geodeetilise mõõtmise Eesti Vabariigi territooriumil.
- 1.5. ESTPOS teenus on seotud Eesti geodeetilise süsteemiga ning ESTPOS tugijaamade koordinaadid on arvutatud ETRS89 süsteemis epohhil 1997.56.
- 1.6. ESTPOS tugijaamade koordinaadid on kättesaadavad geodeetiliste punktide andmekogu kasutajaliidesest, mis asub: <https://gpa.maaamet.ee>
- 1.7. GNSS-tugijaamadest reaalajas edastatava info ehk RTCM striimide teenusega on võimalik ühenduda vaid Eestist pärinevatelt IP-aadressidelt.
- 1.8. Info ESTPOS ja selle teenuse kohta asub: <https://geoportaal.maaamet.ee/est/ruumiandmed/estpos-riiklik-gnss-satelliitandmete-keskus-p838.html>
- 1.9. ESTPOS kasutajaportaal asub: <https://gnss-rtk.maaamet.ee/sbc/Account/Index?returnUrl=%2Fsbc>
- 1.10. ESTPOS teenuse kasutamisel tuleb viidata andmete allikale „ESTPOS, Maa- ja Ruumiamet“.
- 1.11. Probleemid ja ettepanekud ESTPOS teenuse kasutamisel palume edastada e-posti aadressile estpos@maaruum.ee.

2. GNSS-tugijaamadest reaalajas edastatava info ehk RTCM striimide teenuse kasutamine

- 2.1. GNSS-tugijaamadest reaalajas edastatava info ehk RTCM striimide teenuse kasutamiseks tuleb ühenduda ESTPOS Ntrip serveriga Interneti teel, ühendudes IP-aadressiga gnss-rtk.maaamet.ee (213.184.51.72) ja pordiga 8086 ning kasutades kasutaja kasutusõigust.
- 2.2. RTCM striimid edastatakse kasutajale RTCM 3.x (MSM5) sõnumitüübiga.
- 2.3. RTCM striimide ühenduspunktid koosnevad ESTPOS GNSS-tugijaama neljätähelisest lühendist ja sellele järgnevast laiendist „_MSM5“ (näiteks AJOE_MSM5, IKLA_MSM5, SUR4_MSM5, jne). ESTPOS GNSS-tugijaamade neljätähelised lühendid on leitavad Geoportaalist: <https://geoportaal.maaamet.ee/est/ruumiandmed/estpos-riiklik-gnss-satelliitandmete-keskus-p838.html>.